

Asia: VN/11878/2022

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta (VN/11878/2022)

North European Oil Trade Oy (NEOT) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnokseen hallituksen esitykseksi laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisessä liikenteessä annetun lain 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta.

NEOT on merkittävä Itämeren alueella toimiva itsenäinen polttoainehankintayhtiö, jonka omistavat St1 ja SOK. NEOT toimittaa polttoainetta St1-, ABC- ja Shell-ketjujen asemille, lämmitysöljy- sekä ilmailun ja merenkulun käyttöön Suomeen, Ruotsiin ja Norjaan vuosittain noin seitsemän miljardia litraa. NEOT:n markkinaosuus liikenteeseen jaelluista polttoaineista on Suomessa yli 40 %. NEOT toimii valmisteverorajapinnassa ja on näin ollen jakeluvetoilain alainen toimija.

Joustavuus ja laaja keinovalikoima tärkeitä

NEOT kannattaa ehdotettua lakimuutosta. Lakimuutoksen tavoite laskea polttoaineen loppukuluttajahintoja tulee hyvin todennäköisesti toteutumaan, koska se laskee jakeluvetoilain taiton kustannuksia. Erityisesti ehdotettu 5 b §:n ylitaiton taitimääräinen hyödyntämismahdollisuus on keskeinen joustokeino, sekä nyt tapahtuneeseen yllättävään

muutokseen reagointiin, että vuoden 2024 suunniteltu nousuun varautumiseen, ja pidämme tärkeänä, että se sisältyy lakimuutokseen täysimääräisesti.

Lakimuutoksen tavoitteena on alentaa väliaikaisesti liikenteen polttoaineiden hintoja jakeluvelvoitetta laskemalla. Jakeluvelvoitteen noustessa vuonna 2024 vähintään 22,5 %:iin aiheuttaa merkittävän haasteen liikennepolttoaineiden jakelijoille. Kiristyvät jakeluvelvoitteet ja rajattu raaka-ainevalikoima ovat merkittävä haaste, sillä biopolttoaineiden tuottamiseen sopivia raaka-aineita ei ole riittävästi. Raaka-aineiden niukkuus nostaa niiden markkinahintoja, mikä näkyy kansalaiselle polttoaineen kuluttajahintojen nousuna. Vuoden 2024 velvoitteen prosenttiyksikkökohtaisen nousun hintavaikutus tulee olemaan suurempi kuin tämän esityksen luoma hinnanlasku.

Biopolttoaineiden kasvupotentiaalia rajoittaa niiden kestävien raaka-aineiden tarjonnan rajallisuus. Lisäksi niiden avulla tuotetut päästövähennykset ovat kalliimpia kuin monilla muilla sektoreilla. Velvoitteiden täyttäminen ja päästövähennystavoitteisiin pääseminen edellyttääkin laajaa keinovalikoimaa ja joustavampaa lainsäädäntöä. Kohtuullisten kustannusten varmistamiseksi jatkossa on tärkeää kaikin käytössä olevin keinoin huolehtia siitä, että jakeluvelvoitteen piiriin on mahdollista sisällyttää erilaisia vaihtoehtoja ja että niiden saatavuus ja hinta ovat liikenteen käyttäjille houkuttelevalla tasolla. Merkittävimmät potentiaalit Suomessa liittyvät biokaasun laajamittaiseen käyttöön erityisesti raskaassa liikenteessä, liikennesähkön sisällyttämiseen velvoitteen täyttöön sekä pideämmällä aikavälillä synteettisiin polttoaineisiin.

Liikennesektorilla päästöjen vähentämisen rajakustannus kohoaa selvästi muita sektoreita (päästökauppa, maankäyttö) korkeammalle. Toisaalta maankäyttösektorilla jää merkittävä määrä kustannustehokkaita toimia hyödyntämättä, koska riittävää maksukykyä ja kysyntää ei ole. Kokonaiskustannustehokkuuden näkökulmasta tilanne on kaukana optimaalisesta. Tilanteen korjaamiseksi joustoa tulisi sallia myös päästöjen vähentämiseen veloitetuille toiminnanharjoittajille. Tämä olisi toteutettavissa siten, että osa esimerkiksi liikenteen toiminnanharjoittajan päästöjen vähentämisvelvoitteesta olisi mahdollista kattaa hiilen sidonnan toimilla. Tämä tarjoaisi haluttaessa mahdollisuuden moninkertaiseen ilmastohyötyyn ollen samalla myös järkevää sekä kansan- että yritystalouden näkökulmasta. Myös taajanjakosektorin sisäisiä joustomahdollisuuksia tulisi tarkastella siten, että päästövähennystoimissa edettäisiin kustannustehokkuusjärjestyksessä.

Lisäämällä joustavuutta voidaan varmistaa, että kansalaiselle ja yhteiskunnalle aiheudu tarpeettomia lisäkustannuksia liikenteen päästötoimista.

Kiitämme lausuntopyynnöstä ja ilmoitamme halukkuudestamme tarvittaessa antaa lisätietoja ja perusteluja.

Kunnioittaen,

North European Oil Trade Oy

Hämäläinen Simon
North European Oil Trade Oy